

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 8 september 2023
(OR. en)

12772/23

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0319 (NLE)**

**UK 168
RECH 389
ESPACE 48
BUDGET 25**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 527 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 527 final.

Bilaga: COM(2023) 527 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 7.9.2023
COM(2023) 527 final

2023/0319 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram (*den specialiserade kommittén*) i samband med den planerade ändringen av bilaga 47 ”Genomförande av de ekonomiska villkoren” (bilaga 47) till avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan (*avtalet*) och antagandet av utkastet till protokoll I, ”Program och verksamheter i vilka Förenade kungariket deltar i” (*protokoll I*) och utkastet till protokoll II ”Förenade kungarikets tillgång till tjänster som inrättats inom ramen för vissa unionsprogram och unionsverksamheter i vilka Förenade kungariket inte deltar” (*protokoll II*).

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan

Avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (*Förenade kungariket*), å andra sidan (*avtalet*), trädde i kraft den 1 maj 2021¹. I del fem ”DELTAGANDE I UNIONSPROGRAM, SUND EKONOMISK FÖRVALTNING OCH FINANSIELLA BESTÄMMELSER” fastställs reglerna för Förenade kungarikets deltagande i unionens program, verksamheter och tjänster.

I artikel 710.1 i avtalet föreskrivs att Förenade kungariket ska delta i och bidra till unionens program, verksamheter eller, i undantagsfall, den del av unionsprogram eller unionsverksamheter som är öppen för dess deltagande och som förtecknas i protokoll I.

Enligt artikel 731.1 i avtalet fastställs att även om Förenade kungariket inte deltar i ett unionsprogram eller en unionsverksamhet får det ha tillgång till tjänster som tillhandahålls inom ramen för unionsprogram och unionsverksamheter på de villkor som fastställs i avtalet, i de grundläggande akterna och i andra regler för genomförandet av unionsprogram och unionsverksamheter. I artikel 731.2 föreskrivs vidare att tjänsterna och de särskilda villkoren för Förenade kungarikets deltagande ska fastställas i protokoll II.

Protokollen kunde dock inte ingås samtidigt som avtalet, eftersom deltagandet i programmen och verksamheterna var beroende av vissa grundläggande rättsakter som ännu inte hade antagits eller trätt i kraft. Därför antog parterna en gemensam förklaring om deltagande i unionsprogram och tillgång till tjänster inom ramen för program (*den gemensamma förklaringen*),

Med tanke på Förenade Kungarikets associering till vissa unionsprogram från och med början av 2024 föreskrivs i artikel 1 i protokoll I att Förenade kungariket från och med den 1 januari 2024 ska delta i och bidra till de unionsprogram och unionsverksamheter, eller delar av sådana, som inrättats genom följande grundläggande akter:

¹ Rådets beslut (EU) 2021/689 av den 29 april 2021 om ingående, på unionens vägnar, av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, och av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om säkerhetsförfaranden för utbyte och skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (EUT L 149, 30.4.2021, s. 2).

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/696 av den 28 april 2021 om inrättande av unionens rymdprogram och Europeiska unionens rymdprogrambyrå och om upphävande av förordningarna (EU) nr 912/2010, (EU) nr 1285/2013 och (EU) nr 377/2014 och beslut nr 541/2014/EU, vad gäller de regler som är tillämpliga på den del som avses i artikel 3.1 c i den förordningen (Copernicus).
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013, vad gäller de regler som är tillämpliga på de delar som avses i artikel 1.2 a och b) i den förordningen.
- Rådets beslut (EU) 2021/764 av den 10 maj 2021 om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av beslut 2013/743/EU.

I protokoll II, artikel 1, fastställs det vidare att Förenade kungariket ska ha tillgång till följande tjänster på de villkor som fastställs i avtalet, de grundläggande akterna och alla andra regler som rör genomförandet av unionens relevanta program och verksamheter:

- Rymdövervaknings- och spårningstjänster (SST) enligt definitionen i artikel 55 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/696 om inrättande av unionens rymdprogram och Europeiska unionens rymdprogrambyrå och om upphävande av förordningarna (EU) nr 912/2010, (EU) nr 1285/2013 och (EU) nr 377/2014 och beslut nr 541/2014/EU.

Protokollen I och II ska tillämpas från och med det fjärde året av unionens fleråriga budgetram för 2021–2027. Förenade kungariket kommer inte att associeras till de unionsprogram som avses ovan under åren 2021–2023. Därför är det nödvändigt att ändra bilaga 47.

Den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram inrättas i enlighet med artikel 8.1 s i avtalet.

I artikel 714.11 i avtalet föreskrivs att den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram får ändra bilaga 47. I artiklarna 710.2 och 731.3 föreskrivs också att den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram ska anta protokollen I och II.

2.2. De planerade akterna för den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram

Den specialiserade kommittén ska ändra bilaga 47 och anta protokollen I och II (*de planerade akterna*).

Syftet med de planerade akterna är att ge Förenade kungariket och enheter i Förenade kungariket möjlighet att delta i unionsprogram och få tillgång till tjänster inom ramen för program på det sätt som anges ovan.

De planerade akterna kommer att utgöra en del av avtalet och vara bindande för parterna i enlighet med artikel 778.1 i avtalet där följande anges: ”Protokollen, bilagorna, tilläggen och fotnoterna till detta avtal ska utgöra en integrerad del av detta avtal”. I enlighet med regel 9 jämförd med regel 13.1 i bilaga 1 till avtalet ska det i beslut som antas av den specialiserade kommittén anges vilken dag de träder i kraft.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Det föreslås att antagandet av protokollen I och II och ändringen av bilaga 47 till avtalet godkänns vad gäller Förenade kungarikets och enheter i Förenade kungarikets deltagande i unionsprogram.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet ”akter med rättslig verkan” omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”².

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram är ett organ som inrättats genom en överenskommelse, nämligen avtalet.

Den akt som ska antas av den specialiserade kommittén utgör en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 778.1 i avtalet.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelan kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelan³.

Vad gäller en planerad akt som samtidigt har flera syften eller beståndsdelar, vilka är oskiljaktigt förbundna med varandra utan att det eller den ena är av underordnad betydelse i förhållande till det eller den andra, måste den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget undantagsvis inbegripa de däremot svarande olika rättsliga grunderna.

² Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 63.

³ Dom av den 4 september 2018, kommissionen/rådet, C-244/17, EU:C:2018:662, punkt 38.

4.2.2. *Tillämpning i det aktuella fallet*

Den planerade akten har syften och beståndsdelar inom områdena forskning och teknisk utveckling samt rymden. Dessa aspekter av den planerade akten är oskiljaktigt förbundna med varandra, utan att den ena är underordnad i förhållande till den andra.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet omfattar därför följande bestämmelser: fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 173.3, artikel 182.1 och 182.4, artikel 183, artikel 188 andra stycket samt artikel 189.2.

4.3. **Slutsats**

Den rättsliga grunden för förslaget till beslut bör vara artikel 173.3, artikel 182.1 och 182.4, artikel 183, artikel 188 andra stycket samt artikel 189.2 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

5. **OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN**

Eftersom beslutet av den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram om ändring av bilaga 47 och antagande av protokollen I och II har rättslig verkan är det lämpligt att offentliggöra beslutet av den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram i *Europeiska unionens officiella tidning* efter antagandet.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 173.3, artikel 182.1 och 182.4, artikel 183, artikel 188 andra stycket samt artikel 189.2 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan (*avtalet*) ingicks genom rådets beslut (EU) 2021/689¹ och trädde i kraft den 1 maj 2021.
- (2) Enligt artiklarna 710.2 och 731.3 i avtalet ska den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram som inrättas genom artikel 8.1 s i avtalet (*den specialiserade kommittén*) anta protokoll I om program och verksamheter i vilka Förenade kungariket deltar (*protokoll I*) och protokoll II om Förenade kungarikets tillgång till tjänster som inrättats inom ramen för vissa unionsprogram och unionsverksamheter i vilka Förenade kungariket inte deltar (*protokoll II*).
- (3) Enligt artikel 714.11 i avtalet får den specialiserade kommittén ändra bilaga 47 ”Genomförande av de ekonomiska villkoren” (*bilaga 47*).
- (4) Bilaga 47 samt protokollen I och II utgör en integrerad del av avtalet.
- (5) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i den specialiserade kommittén vad gäller antagandet av protokollen och ändringen av bilaga 47.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i den specialiserade kommitté som inrättas genom artikel 8.1 s i avtalet, vad gäller ett beslut som ska fattas i enlighet med artiklarna 710.2, 714.11 och 731.3 i detta, ska grunda sig på det utkast till beslut av den specialiserade kommittén som bifogas detta beslut.

¹ Rådets beslut (EU) 2021/689 av den 29 april 2021 om ingående, på unionens vägnar, av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, och av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om säkerhetsförfaranden för utbyte och skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (EUT L 149, 30.4.2021, s. 2).

Unionens företrädare i den specialiserade kommittén får komma överens om mindre tekniska ändringar av utkastet till beslut utan att ett nytt rådsbeslut erfordras.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*